

nr. 1 7 mei 2009

Werken aan schoon oppervlaktewater
in intensieve maïsteeltgebieden

MaisPilot in Hoge en Lage Raam krijgt een vervolg

Het aantreffen van maïsherbiciden in het oppervlaktewater in concentraties boven de MTR (Maximaal toelaatbaar risico, norm ter bescherming van waterleven) is een gevaar voor de toelating. Door een gerichte aanpak en inspanning van alle partners in de 2 pilotgebieden in het stroomgebied van de Hoge en Lage Raam in Noord Brabant werd in 2008 een reductie van emissie van maïsherbiciden naar oppervlaktewater bereikt.

In 2009 gaan we samen de resterende problemen aanpakken. We doen dit door de aandacht voor emissiearm spuiten en onkruidbestrijding op maat maximaal vast te houden. Verder gaan we de emissieroutes anders dan drift in kaart brengen en kijken wat de invloed van deze routes is op de waterkwaliteit, met name direct na periodes van hevige neerslag. Samen met de toepassers (loonwerkers en zelfspuitende maïstelers) kijken we hoe deze emissies te voorkomen of te verkleinen zijn.

Om resultaat te boeken is inzet en medewerking nodig van eenieder die direct betrokken is bij de onkruidbestrijding in maïs!

Pilotstudie 2008 levert belangrijke resultaten op

De waterkwaliteitsproblemen in 2008 waren minder groot dan bleek uit metingen in voorbije jaren. Het lijkt mogelijk MTR overschrijdingen tot vrijwel nul te reduceren.

In totaal zijn 66 monsters geanalyseerd. De MTR waarde werd overschreden bij de stoffen metolachloor - Dual Gold (4 monsters), terbutylazine - LaddokN en Calaris (4 monsters) en dicamba - Banvel (1 monster).

Oppervlaktewater is in Nederland ook een bron van drinkwaterbereiding. De ambitie is dat het water dat het gebied uitstroomt de drinkwaternorm niet overschrijdt. Het is nog onduidelijk welke norm dan in de diverse

beektakken in het gebied moet gelden. Oriënterend zijn daarom de gevonden gehalten ook vergeleken met de drinkwaternorm. Deze norm werd nog wel regelmatig overschreden. In beide gebieden is op 3 plekken gemeten. Tussen de meetpunten waren er duidelijk verschillen. De meetpunten Hoge Raam B en Lage Raam B bevatten de hoogste concentraties, Hoge Raam A en Lage Raam A waren iets schoner en Hoge Raam C bevatte geen overschrijdingen. Bij een vergelijkbare inzet van maïsherbiciden bleek meetpunt C in de Hoge Raam veel schoner dan meetpunt B in de Hoge Raam. Opvallend was dat veel overschrijdingen werden gemeten na hevige neerslag. Emissiesroutes, die gerelateerd zijn aan veel neerslag krijgen daarom in 2009 extra aandacht.

Het gehele verslag van de pilotstudie in 2008 is te vinden op www.telenmettoekomst.nl

Zorgvuldige en volledige registraties belangrijk

Registratie van de gewasbeschermingspraktijk vormt de basis voor een verklaring voor eventueel voorkomen van die middelen in oppervlaktewater. Het zorgvuldig en volledig aanleveren van de registraties is daarvoor belangrijk. In 2008 is daar al een redelijke aanzet voor gedaan. De wens voor 2009 is om daar nog meer medewerking voor te krijgen.

Eerste monstername start in de tweede week van mei

De monsternemer van het Gemeenschappelijk Waterschapslaboratorium gaat in opdracht van Waterschap Aa en Maas 11 mei op pad om in de 6 meetplekken het eerste monster van dit jaar te nemen.

Partners in de MaisPilot zijn:

Inventarisatie puntmissies

De loonwerkers en zelfspuitende maïstelers zijn of worden bezocht door een van de projectuitvoerders van Telen met toekomst. Samen met het bedrijf wordt op basis van een inventarisatie getracht een beeld te verkrijgen of er op het bedrijf risico's zijn voor puntmissies en hoe deze te voorkomen zijn. De aanknopingspunten liggen vooral bij:

- Het vullen van de spuit.
Waar wordt de veldspuit gevuld met water en middel?
Wat gebeurt er als er middel wordt gemorst of als de tank overloopt?
Is er een sloot of een kolk in de buurt en waar komt deze uit?
- Het uitwendig reinigen van de spuit.
Waar wordt de spuit aan de buitenkant gereinigd met bijvoorbeeld een hoge druk reiniger?
Welke weg doorloopt het reinigingswater en waar komt het uiteindelijk op uit?

Agenda

- **Veldexcursies** voor maïstelers onder leiding van ZLTO

◆ Datum: **12 mei**, 13.00 tot 15.00 uur
Afdeling: Landerd en Mill-Grave
Locatie: Bedrijf W. Meggelaars
Langstaat 2
Zeeland

◆ Datum: **15 mei**, 13.00 tot 15.00 uur
Afdeling: St. Anthonis en Boxmeer
Locatie: Bedrijf M. Derks
Perceel: Papenvoortsesteeg 6
Rijkevoort

- **Meetcampagne** Waterschap Aa en Maas van 11 mei tot circa 15 juli 2009

- **Maispilot in het nieuws**

Nieuwe Oogst: Maïspilot zoekt blinde vlekken, 18 april 2009
n.a.v. bijeenkomst ZLTO 14 april te Vredepeel

Loonbedrijf: nummer 5, mei 2009

Contact:

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met:

Jos de Kleijne (LTO Veehouderij)	06 - 51684669	jos.de.kleijne@hetnet.nl
Maurice Steinbusch (CUMELA)	033 - 2474900	msteinbusch@cumela.nl
Brigitte Kroonen (Telen met toekomst)	0478 - 538246	brigitte.kroonen@wur.nl